

Таким чином, запропонований документ об'єднує в собі “Рахунок-заяву” та довідку про виконання роботи; крім цього дає можливість групувати дані по трудових угодах, дає можливість швидко визначити, чи не порушені умови трудової угоди відносно строків виконання робіт та оплати.

Запровадження пропозицій у практичну діяльність аграрних підприємств сприятиме зменшенню трудомісткості первинного обліку, забезпечить деталізацію аналітичного обліку праці та її оплати.

Список використаних джерел:

1. Герасимчук Л.С. Шляхи вдосконалення обліку оплати праці / Л.С. Герасимчук // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. – Серія: Економічні науки. – 2016. – №2. – С. 186-192.
2. Мельянюкова Л.В. Окремі аспекти первинного обліку оплати праці на аграрних підприємствах / Л.В. Мельянюкова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua>
3. Левчунь І.Г. Реформування системи оплати і стимулювання праці // І.Г.Левчунь / Галицький економічний вісник. – 2017. – №1(34). – С. 84-88.

Дворник Інна Володимирівна

к.е.н., старший викладач

кафедри аграрної економіки

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м. Ніжин

АНАЛІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Грошово-кредитна політика – комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, спрямованих на забезпечення стабільності грошової одиниці України шляхом використання визначених Законом «Про Національний банк України» засобів і методів. Відповідно до ст.25 Закону України «Про Національний банк України» основними економічними засобами та методами грошово-кредитної політики є регулювання обсягу грошової маси.

Минулий рік банківська система завершила поверненням до докризових показників. Довіра до банків продовжувала зміцнюватися, про що свідчить притік

вкладів населення. Також тривало активне відновлення кредитування, переважно за рахунок зростання споживчих кредитів.

Кредитний портфель банків у національній валюті зріс. Найактивніше банки розвивають споживче кредитування. Завдяки цьому портфель гривневих кредитів населенню зріс, перевищивши обсяг портфелю у докризовий період (табл. 1).

Таблиця 1

Процентні ставки за новими кредитами домашнім господарствам за строками погашення

Роки	Усього		Овердрафт		До 1 року		Більше 5 років	
	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %
2005	41 207	16,3	3 954	15,5	9 082	19,2
2006	91 159	15,2	10 036	15,9	17 507	17,4
2007	156 125	15,6	13 785	18,2	26 116	17,8
2008	165 369	18,7	20 938	29,1	31 277	20,0	73 353	14,5
2009	45 520	22,3	13 986	27,7	15 039	19,7	6 264	17,4
2010	57 800	25,2	23 277	31,9	19 106	20,4	5 219	16,0
2011	98 205	26,5	39 505	32,4	25 633	22,2	9 512	16,3
2012	104 104	27,4	29 912	30,4	31 334	25,4	9 972	18,4
2013	134 274	27,3	35 823	28,6	42 147	25,9	7 028	20,7
2014	97 160	26,8	28 908	27,3	30 396	27,1	4 527	20,5
2015	61 391	28,1	17 444	31,1	10 940	29,1	8 094	13,1
2016	77 869	30,6	23 942	30,6	14 415	32,6	4 833	16,4
2017	119 297	29,1	36 199	29,6	24 395	29,4	5 432	21,6
2018	177 409	30,4	54 087	27,0	39 090	30,6	6 593	19,8

Проте зросли й розміри процентних ставок за кредитами: якщо в 2005 році середні процентні ставки становили 16,3%, то в 2018 році – 30,4%. Крім того існує диференціація в розмірах процентних ставок, відповідно до строків погашення: по овердрафт – 27,0%, до 1 року – 30,6, більше 5 років – 19,8.

Обсяг депозитного портфелю банків у національній валюті за останні два роки також зріс, зокрема вкладів у національній валюті.

У результаті обсяг гривневого депозитного портфелю за підсумками року українців перевищив докризовий рівень, який банківська система мала у 2013 році. Притоку коштів у вклади в національній валюті сприяли високі темпи зростання заробітної плати у 2018 році, більш привабливі процентні ставки за гривневими депозитами, ніж за валютними, а також помірна волатильність курсу гривні.

Процентні ставки за новими депозитами домашніх господарств за строками погашення

	Усього		На вимогу		До 1 року		Більше 2 років	
	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %
2005	170 951	7,7	76 354	2,8	53 551	10,9
2006	246 572	6,9	113 183	2,3	61 256	9,7
2007	336 094	7,4	140 243	2,5	80 862	10,0
2008	466 916	8,7	200 088	3,1	123 514	12,8	18 885	13,3
2009	575 788	12,2	165 183	5,2	340 674	14,8	5 505	14,1
2010	592 889	11,4	107 084	6,1	367 694	12,1	7 746	14,1
2011	492 789	9,1	99 924	4,6	246 676	9,3	10 536	12,9
2012	554 599	11,9	82 137	5,7	318 511	13,2	7 469	12,4
2013	656 828	12,5	79 923	6,5	344 459	13,6	8 659	13,2
2014	713 958	13,2	88 890	6,3	436 413	14,6	8 833	14,7
2015	711 663	12,2	122 844	4,3	459 633	13,7	2 997	11,1
2016	530 068	10,4	109 478	5,0	317 773	11,5	2 955	12,3
2017	645 175	7,8	166 550	3,7	339 138	8,9	2 417	9,0
2018	683 618	7,0	187 576	2,6	426 339	8,7	2 420	9,8

Динаміка гривневих ставок банків у 2018 році насамперед була результатом поступового підвищення облікової ставки Національного банку, починаючи з жовтня 2017 року. З того час облікова ставка зростає загалом на 5,5 в.п. Також на зростання ринкових ставок впливали й кон'юнктурні чинники.

Процентні ставки за гривневими депозитами бізнесу за минулий рік вони підвищилися на 5,9 в. п., у тому числі внаслідок посилення конкуренції між банками за корпоративних клієнтів. Натомість дохідність депозитів населення, попри зростання у грудні, залишилася майже на рівні грудня 2017 року (11,7% річних). Ставки за вкладом населення та бізнесу в іноземній валюті на кінець 2018 року становили 2,7 % річних і 2,5 % річних відповідно.

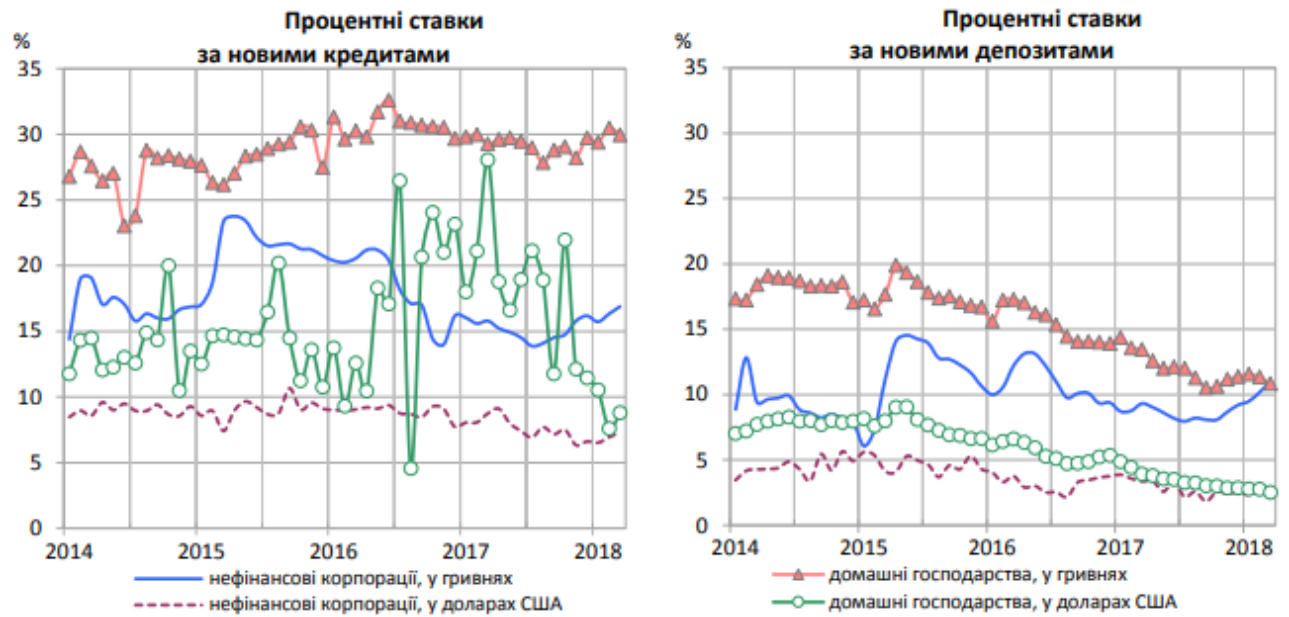

Рис. 1. Динаміка процентних ставок за новими кредитами й депозитами для нефінансових корпорацій та домашніх господарств у гривнях та доларах США

Водночас поступово підвищувалися ставки за гривневими кредитами, у тому числі через посилення попиту на них з боку підприємств та населення. Зокрема вартість кредитів для бізнесу за рік збільшилася на 6,6 в. п. – до 20,9 % річних, а вартість позик для населення – на 3,9 в. п до 33,1% річних. У грудні процентні ставки за кредитами бізнесу зросли на 1,2 в. п, в той час як для населення не змінилися.

Обов'язкові резерви – один з найбільш давніх та традиційних інструментів для управління грошово-кредитним ринком, який накладає на банки зобов'язання зберігати частину залучених коштів на кореспондентському рахунку в Національному банку України. Суть такого інструменту полягає у наступному: банк зобов'язаний зарезервувати на своєму кореспондентському рахунку кошти у обсязі, який визначається як певний відсоток від його зобов'язань (норматив резервування).

Наразі діють наступні нормативи обов'язкового резервування:

- за коштами вкладів юридичних і фізичних осіб у національній та іноземній валютах на вимогу і коштами на поточних рахунках – 6,5%;

- за строковими коштами і вкладками (депозитами) юридичних і фізичних осіб у національній та іноземній валютах – 3%.

Отже, проведено аналіз статистичних даних щодо динаміки процентних ставок. Відзначено тенденцію до їх зниження за новими депозитами. Роздрібні реальні процентні ставки банків все ще залишаються на досить високому рівні, слабкою є кредитна активність банків. Причиною цього є збереження значних кредитних ризиків та високого рівня боргового навантаження у корпоративному секторі.

Список використаних джерел

1. Національний банк України : веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/> (дата звернення: 18.11.2019).
2. Швайко М. Л. Сучасні тенденції грошово-кредитної політики України. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. 2017. Серія «Економічна», випуск 92. С. 32-40.

Дем'яненко Олександр Олександрович

аспірант

Київський національний університет будівництва і архітектури

м. Київ

Україна

ІНЖИНІРИНГ У БУДІВНИЦТВІ: ФУНКЦІЇ ТА РОЛЬ ІНЖЕНЕРА-КОНСУЛЬТАНТА

У 2017 році в Україні з'явилася професія Інженер-консультант (будівництво). Згідно з Законом України "Про архітектурну діяльність" від 20.05.1999 року № 687-ХІV інжинірингова діяльність у сфері будівництва (інжиніринг) – це інжинірингова діяльність з надання послуг інженерного та технічного характеру, до яких належать проведення попередніх техніко-економічних обґрунтувань і досліджень, експертизи проекту, розробка програм фінансування будівництва, організація виготовлення проектної документації, проведення конкурсів і торгів, укладання договорів підряду, координація діяльності всіх учасників будівництва, а також здійснення технічного нагляду за будівництвом об'єкта архітектури та консультації економічного, фінансового або іншого характеру [1].